

KANDIDATNUMMER 3023

Sidetall 1 av 5

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

SSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

internasjonale sommerskole

versitetet i Oslo

4

ytteprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Det betyr enten det geografiske området eller den etniske folkegruppen.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er den regionen hvor samene tradisjonelt har bodd.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En same kan basere sin identitet på genetisk grunnlag, i tillegg med hensyn til sitt morsmål, eller etter personlige ønsker.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Samfunnet besto av flere jagtgrupper som kalles «siida». De ~~flyttet~~ dro til nye boplasser for å samle mat.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

De kunne ikke mobilisere seg fordi de bodde så sprett. De hadde ikke noe sentral samlingspunkt.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble praktisert.

Man underviste bare på norsk på skolen.

Det var bare ~~enorske~~ statsborgere som snakket norsk som kunne få jord etter jordbrukspolitikken.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Paragraf 110a sier at samene har rett til å utvikle sitt samfunnsliv og sitt egne språk.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Denne organisasjonen har ansvar til å beskytte rettighetene av samer i alle nordiske land.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Noaiden representerte forbindelsesledden mellom gudene og menneskene, men spilte også en flere roller - som for eksempel sosialarbeider og historieforteller.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Unge mennesker i tjueårene tenker de har veldig mye tid til å gjøre alt for å finne sin vei i livet.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Det er først og fremst usikkerheten som karakteriserer kidults/twixters.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Unge i dag gjør ~~bare~~ bare det som har en konkret grunn, som man kan rettferdiggjøre med «fordi...»?

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Han synes utdanning er viktig og han vil gjøre noe for ham selv.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" er et uttrykk som beskriver de
tjueårene, ifølge Junaid Khan.
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på
voksenlivet er tjueårene.
3. På midten av 2000-tallet oppsto begrepene «kidults»
og «twixters» i USA.
4. Økte valgmuligheter er en konsekvens av økt
individualisering, ifølge forskeren Christer Hyggen.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, må man ikke realisere
så mye i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørger ^{om} dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper blir dyktighet dyrket.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret på grunn av usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld
at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har ~~satt~~ seg ^{satt} tilbake på skolebenken.

D. Verb.

Sett inn riktig form av verbet.

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ~~ble funnet~~ ^{hadde blitt funnet} død,
- å spille ble en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes har fått samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handle om de som
- å føde fødet på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere ~~opplevde~~ hadde opplevd
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt ~~forsvant~~ forsvann hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale ~~betaler~~ vil godt betale, slik at det er

- å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
- å by Men hva er lykke, og hva er livet ~~bygd~~ ^{bygd} på til vil bli
- å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir vi ikke skallet
- å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
- å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
- å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

- (fordi) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
- (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Derfor kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.
- (for) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Av den grunn ~~kan~~ kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode
 en periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.

Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste viktigste perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er mange ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Siden oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun sier at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. De flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger verdi på å lage mat fra bunnen av. star Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i star grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere pleier å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner oss helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, bedre verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Det halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å kjøpe maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere ulike abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene selve bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk ved nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter på på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Den evige jakten på lykken.

Først og fremst kan man si at jakten på lykken utgjør en sentral del av det moderne livet. ~~For eksempel~~

~~det akademiske området forteller oss om~~ Alt som ~~handler om~~ som for eksempel lykke, 1 elsk-deg-selv bøker, terapi,

yoga og meditasjonskurs og medikamenter til å få sovn

blir stadig mer populære i dag. Men samtidig

forteller forskere fra det akademiske området om

~~det~~ det økende antallet av mennesker som ender med å bli utbrent, ~~et~~ sliten, eller deprimeret. I

løpet av denne oppgaven vil jeg gi en oversikt over

det som jeg synes er viktig ved dette temaet.

Først er det viktig å peke på at jakten på lykken

ikke representerer et nytt fenomen. Siden tusenvis

er har mennesker vært opptatt med å finne ^{lykke.} ~~lykke~~

Do not write
in this space

Historisk sett baserer det moderne filosofiet seg på jakten på lykken på mange måter og mange ~~filosofier~~ ~~kon~~ forskjellige filosoffer har prøvd å definere lykken selv. Samtidig har jakten på lykken alltid vært et stort tema i det kulturelle området, særlig blant komponister, ^{diktere} ~~diktere~~ og forfattere. På den måten kan man uten tvil beskrive jakten på lykken som noe som er «evig»?

179

Tilross for at vi som mennesker har vært opptatt med dette temaet i lang tid, begår vi fortsatt mange feil i forhold til vår søke etter lykke. Folk flest bruker facebook ~~ss~~ ofte flere ganger hver dag men ~~kan~~ vi må spørre: hva er konsekvensene av dette? Etter min mening baserer facebook og andre nettsider seg ~~bas~~ hovedsakelig på at man viser fram i offentligheten ~~hva~~ at man fullstendig

Do not write
in this space

er lykkelig. Det såkalte «facebook» fenomenet kan føre til at vi stadig trekker paralleller mellom vårt egne liv og livet til ~~de~~ andre mennesker. Men slike tanker er farlige og ~~kan~~ fører ofte til at vi glemmer det aller viktigste aspektet ved jakten på lykken, nemlig at lykken selv defineres på en ~~ten~~ rent personlig måte.

Det vil si ~~si~~ at det som betyr å være lykkelig ifølge en person kanskje ikke passer godt for et annet menneske. Jeg er personlig stolt at jeg endelig har oppdaget ~~det~~ - stort sett - det som jeg trenger til å være lykkelig i mitt ~~leves~~ liv; ^{friluftslivet}, god mat, ^{god} motivasjon til å lære eller jobbe ^{og litt} i en krets av ~~frandle~~ slektninger og venner.

til syvende og sist vil jeg konkludere med å insistere på at vi ikke må overdreve jakten på lykken. Det

Do not write
in this space

var jo Frida Kahlo som sa at det er noe trist og
fint med alt >> og jeg tenker dette uttrykket
representerer en god ~~liv~~ livsfilosofi. ~~Ved~~ I stedet for
å overdrive lykken, ~~må~~ bør vi heller finne balansen
mellom søken etter lykken og å akseptere det som vi
~~har~~ allerede har. Men ~~jakk på lykken~~ like som
jakt på lykken alltid har eksistert blant ~~mennesker~~^{mennesker},
så ~~skal~~^{vil} den fortsatt eksistere i fremtiden.